

FRATELLI TUTTI EN DE PAROCHIE

Jan Maasen

4 juni 2021

Bisdóm Rotterdam

INHOUD

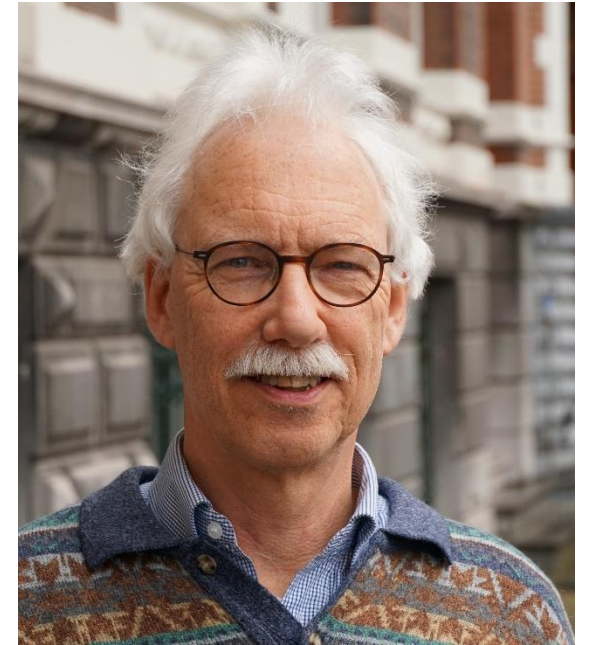
- Introductie
- Katholiek sociaal denken en Fratelli Tutti
- Eerste vergelijking Laudato Si' en Fratelli Tutti
- Globale inhoud Fratelli Tutti
- Suggesties voor een themajaar
- Organisatie
- Aangrijpingspunten in kerkelijk jaar

INTRODUCTIE

- Andragologie en persoonlijke leerroute theologie
- Missiesecretaris bisdom Rotterdam (1984-1993)
- Medewerker kerkopbouw (1993-2003)
- Medewerker diaconie en arbeidspastor dekenaat Het Groene Hart (2003-2006/2009)
- Medewerker diaconie (2005- heden)
- Missiesecretaris (2008- heden)
- Hoofd Pastorale Dienstverlening (2021 – heden)

- Member Iona Community (sinds 2006)

KATHOLIEK SOCIAAL DENKEN EN FRATELLI TUTTI

Sociale encyclieken

- Rerum Novarum (1891)
- Quadragesimo Anno (1931)
- Pacem in Terris (1963)
- Populorum Progressio (1967)
- Centesimus Annus (1991)
- Caritas in Veritate (2008)
- Laudato Si' (2015)
- Fratelli Tutti (2020)

KATHOLIEK SOCIAAL DENKEN EN FRATELLI TUTTI

Grondbeginselen

- Menselijke waardigheid / personalisme
- Algemeen welzijn
- Subsidiariteit
- Solidariteit
- Participatie/menselijke arbeid
- Universele bestemming van alle goederen
- Integrale menselijke ontwikkeling

VERGELIJKING LAUDATO SI' EN FRATELLI TUTTI

Laudato Si'	Fratelli Tutti
Over de zorg voor het gemeenschappelijke huis	Over broederschap en sociale vriendschap
Ecologische crisis	Gesloten wereld (populisme, vluchtelingencrisis, COVID, wegwerpcultuur, sociale agressie)
Patriarch Bartholomeus	Groot Imam Ahmad Al-Tayyeb
Verklaringen bisschoppenconferenties, Romano Guardini, Paul Ricoeur	Vooral eigen teksten Franciscus, Document over menselijke broederschap Abu Dhabi, Gabriel Marcel, Paul Ricoeur, Georg Simmel e.a.
Alles hangt met alles samen	Iedereen is met iedereen verbonden
Gen. 1. Zorgen voor i.p.v. rentmeesterschap	Lc. 10, 25-37 aandacht geven, ontmoeten, dialoog
Ecologische bekering	Hoe worden we naaste?

Globale inhoud Fratelli Tutti

Inleiding (1- 8)

- Hs 1: Donkere wolken over een gesloten wereld (9 - 55)
- Hs 2: Een vreemdeling op de weg (56 - 86)
- Hs 3: Een open wereld bedenken en tot stand brengen (87 – 127)
- Hs 4: Een open hart naar de hele wereld (128 – 153)
- Hs 5: Een betere vorm van politiek (154 – 197)
- Hs 6: Dialoog en vriendschap in de samenleving (198 – 224)
- Hs 7: Paden van hernieuwde ontmoeting (225 – 270)
- Hs 8: Religies in dienst van de broederschap in deze wereld (271– 287)

Globale inhoud Fratelli Tutti 2A

Inleiding (1- 8)

- Hs 1: gesloten wereld (9 - 55)
- Hs 2: hoe word ik een naaste?(56 - 86), maar ook 101/2, 165
- Hs 3: liefde breidt bestaan uit (88), gastvrijheid (90), universele gemeenschap (95-96), periferie is vlakbij: mensen in nood, gehandicapten (98), 'vrijheid, gelijkheid, broederschap'(103 e.v.), menselijke waardigheid (106 e.v.), solidariteit (114 e.v.), sociale rol van eigendom (118-120), rechten van volken. Rechten hebben geen grenzen.
- Hs 4: migranten en vluchtelingen, gift aan elkaar en gratuiteit (139-141), spanning lokaal en universeel

Globale inhoud Fratelli Tutti 2B

- Hs 5: gevaren van populisme (156-162) en liberalisme/de markt (163 – 169), wereldautoriteit en internationale organen (170-175), sociale en politieke liefde (176-185)
- Hs 6: belang van sociale dialoog (tegen huidige cultuur in media) (199-202), belang van interdisciplinaire communicatie (203 e.v.), belang van consensus en relatie met waarheid, cultuur van ontmoeting (215 e.v.)

Globale inhoud Fratelli Tutti 2c

- Hs 7: werken aan vrede op basis van waarheid (226 e.v.), verzoening op basis van ontmoeting, start met slachtoffers (233 e.v.), verzoening en vergeving (236-243), conflictoplossing (244-245), het belang van herinneren van de slachtoffers van Shoah (247), Hiroshima en Nagasaki (248), vergeven is niet vergeten, kritiek op/afwijzen van leer rechtvaardige oorlog (256-262) en doodstraf (263-270)
- Hs 8: Religies spelen belangrijke rol bij het bevorderen van sociale vriendschap en werken aan rechtvaardigheid, God is Vader van alle mensen, voor christenen is Jezus de bron van menselijke waardigheid en broederlijkheid, belang van interreligieuze dialoog, ieder godsdienstig geweld / terrorisme uitbannen, onze God heeft geen menselijke verdediging met geweld nodig

FRANCISCUS-METHODE

Algemeen welzijn en sociale vrede (EG 217-237)

Vier principes in verband met bipolaire spanningen:

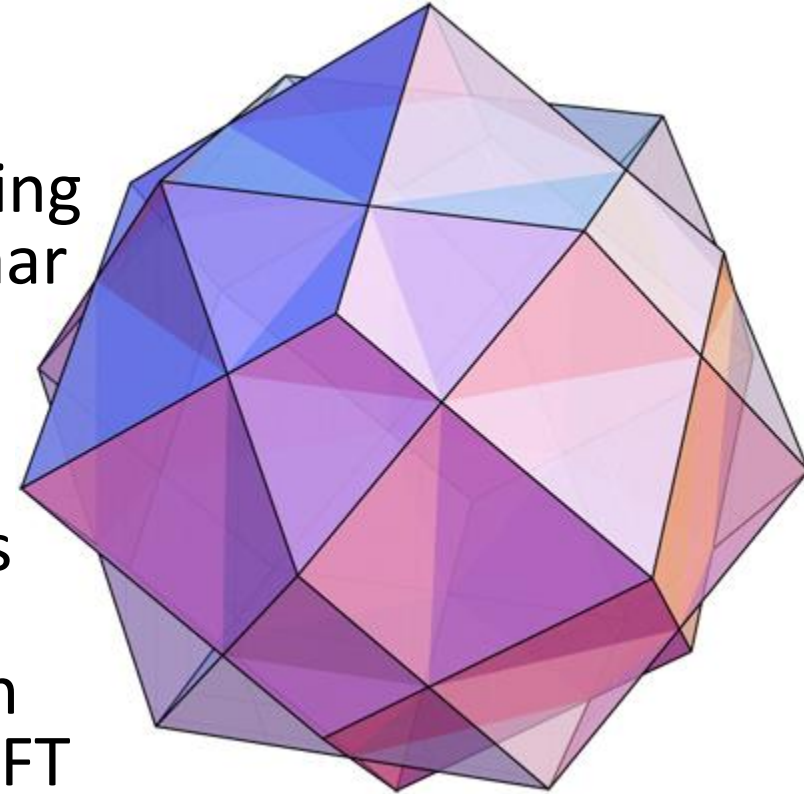
- Tijd gaat boven ruimte (EG 222-225)
- De eenheid gaat boven het conflict (EG 226 -230)
- De werkelijkheid is belangrijker dan het idee (EG 231 – 233)
- Het geheel gaat boven het deel (EG 234- 237)

FRANCISCUS-METHODE

Beeld van veelvlak (FT 190, 215; vgl. EG 236)

“Het beeld van een veelvlak kan een samenleving vertegenwoordigen waar verschillen naast elkaar bestaan, elkaar aanvullen, verrijken en wederzijds verlichten, zelfs te midden van meningsverschillen en voorbehouden. Ieder van ons kan iets van anderen leren. Niemand is nutteloos en niemand is vervangbaar. Dit betekent ook manieren vinden om mensen aan de periferie van het leven erbij te betrekken.” (FT 215)

beeldmeditatie

Een cultuur van ontmoeting

*Het is een levensstijl die gericht is op het creëren van een veelvlak, waarvan de vele facetten samen een
 Het veelvlak vertegenwoordigt een samenleving waarin verschillen naast elkaar bestaan en elkaar aanvullen,
 iedereen iets leren, niemand is nutteloos, niemand is overbodig. Dit impliceert ook dat mensen en groepen*

*bonte eenheid vol nuances vormen omdat het geheel boven het deel gaat.
 verrijken en verhelderen, zelfs als dit discussies en wantrouwen met zich meebrengt; want men kan van
 aan de rand erbij betrokken worden. Paus Franciscus, Fratelli Tutti 215*

BOODSCHAP FRATELLI TUTTI

- We moeten onszelf meer en meer gaan zien als één menselijke familie, die in een gemeenschappelijk huis verblijft
- Onze politieke en economische systemen lijken eerder van dit doel af te drijven dan er naar toe te gaan
- Gevoel van urgentie: we bevinden ons op de rand van een grote crisis. Biedt zowel uitdaging als kans.
- Dit is riskant, maar oproep tot het scheppen van nieuwe vormen van sociale vriendschap is geworteld in het geloof. Kerk zelf is reeds een model van sociale vriendschap.

SUGGESTIES VOOR EEN THEMAJAAR

- Centraal: verhaal Barmhartige Samaritaan
- Leesgroep Fratelli Tutti
- Kiezen aantal onderwerpen
- Minimumprogramma:
 - themabijeenkomst
 - themaweekend
 - informatiebulletin
- Spreiding werkvelden en leeftijdsgroepen
- Inbouwen in bestaande programma's

ORGANISATIE THEMAJAAR

Fasen

- Initiatief nemen: idee opperen; draagvlak creëren; besluit
- Organisatie: projectgroep vormen; coördineren, faciliteren
- Voorbereiding: uitwerking in concrete activiteiten
- Uitvoering
- Evaluatie

AANGRIJPINGSPUNTEN IN KERKELIJK JAAR 1

- 1 januari: Wereldvredeesdag: vrede en verzoening
- 8 februari: internationale gebedsdag tegen mensenhandel. H. Jozefina Bakhita
- 2 maart: Aswoensdag. Begin Vastenactie. Landrechten
- 22 maart: Wereldwaterdag
- 17 april: Pasen. Einde Vastenactie
- 5 juni: Pinksteren

AANGRIJPINGSPUNTEN IN KERKELIJK JAAR 2

- 20 juni: Wereldvluchtelingendag
- 1 september: Wereldgebedsdag voor de Zorg voor de Schepping
- 21 september: Internationale dag van de vrede/Vredesweek
- 25 september: Werelddag migranten en vluchtelingen
- 16 oktober: Wereldvoedseldag
- 23 oktober: Missiezondag
- 13 november: Werelddag van de Armen
- 10 december: Dag van de Rechten van de Mens

